

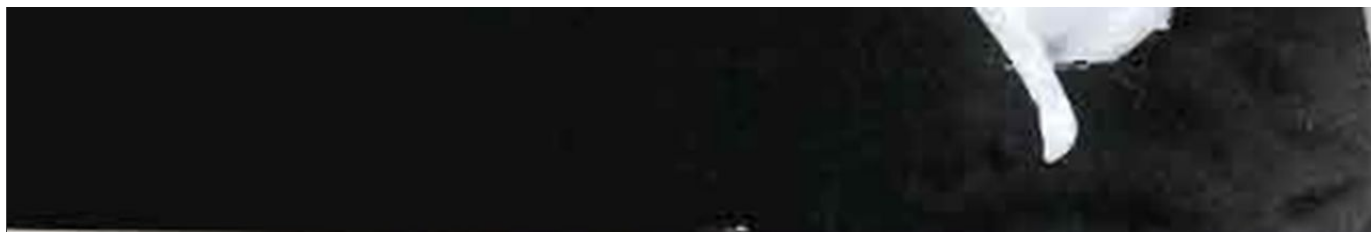

Ks. KAZIMIERZ LUTOSŁAWSKI

Z cyklu historie wielkich postaci.....

„Ksiądz Lutosławski! Nie ma chyba człowieka w kraju, który by o nim nie wiedział”– **tak o naszym kolejnym bohaterze, urodzonym w 1880 roku w Drozdowie, na terenie Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi mówił Roman Dmowski (polityk, współzałożyciel Narodowej Demokracji).**

Ks. Kazimierz Lutosławski – lekarz, duszpasterz, pedagog, działacz skautowy, polityk, syn Franciszka i Pauliny. Przedstawiciel wybitnego rodu Lutosławskich, wychowywany przez cudownych rodziców, od najmłodszych lat uczony szacunku do pracy, ojczyzny i bliźniego. Miał pięciu braci: Wincentego, Stanisława, Mariana, Jana i Józefa.

Franciszek Lutosławski z żoną Pauliną, z sześcioma synami oraz synową Sofią, żoną Wincentego, z córeczką Marią na kolanach.

Był bardzo wszechstronnie wykształcony. Podobnie jak jego rodzeństwo edukację kończył poza granicami Polski, szkołę średnią w Rydze, a studia medyczne w Szwajcarii, po skończeniu których, na krótko podjął pracę w warszawskich, dziecięcych szpitalach, by ponownie wyjechać z kraju do Wielkiej Brytanii. Tam, oprócz pracy lekarskiej, rozpoczął kolejne studia w Szkole Nauk Politycznych oraz naukę fizyki w Londynie. To właśnie w tym czasie poznawał tajniki skautingu – ruchu społeczno - pedagogicznego sformalizowanego w organizacjach młodzieżowych, którego polską odmianą było harcerstwo. Powracał do Polski, by pod okiem dr Apolinarego Tarnowskiego w Kosowie wyleczyć się z gruźlicy. Dwa lata później, w 1907 r wprowadza na ziemie polskie nowy ruch wychowawczy, zakładając Czteroletnie Ognisko Wychowawcze Wiejskie, a w 1911 na wzór drużyn skautowych, wakacyjną drużynę „Dzieci Kosowskich”. Będąc na wakacjach w Drozdowie, Lutosławski tworzył zastępy „Kruki” i „Czajki”, do których należały dzieci z rodziny Lutosławskich i innych zaprzyjaźnionych rodzin. Być może nazwy drużyn związane były z naszym bogatym ornitologicznym terenem. W końcu czajka, to ptak herbowy Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego doliny Narwi. W przyszłości członkowie tych grup dadzą początek zastępom warszawskim przy szkole E. Konopczyńskiego i drużynie im. księcia Józefa Poniatowskiego.

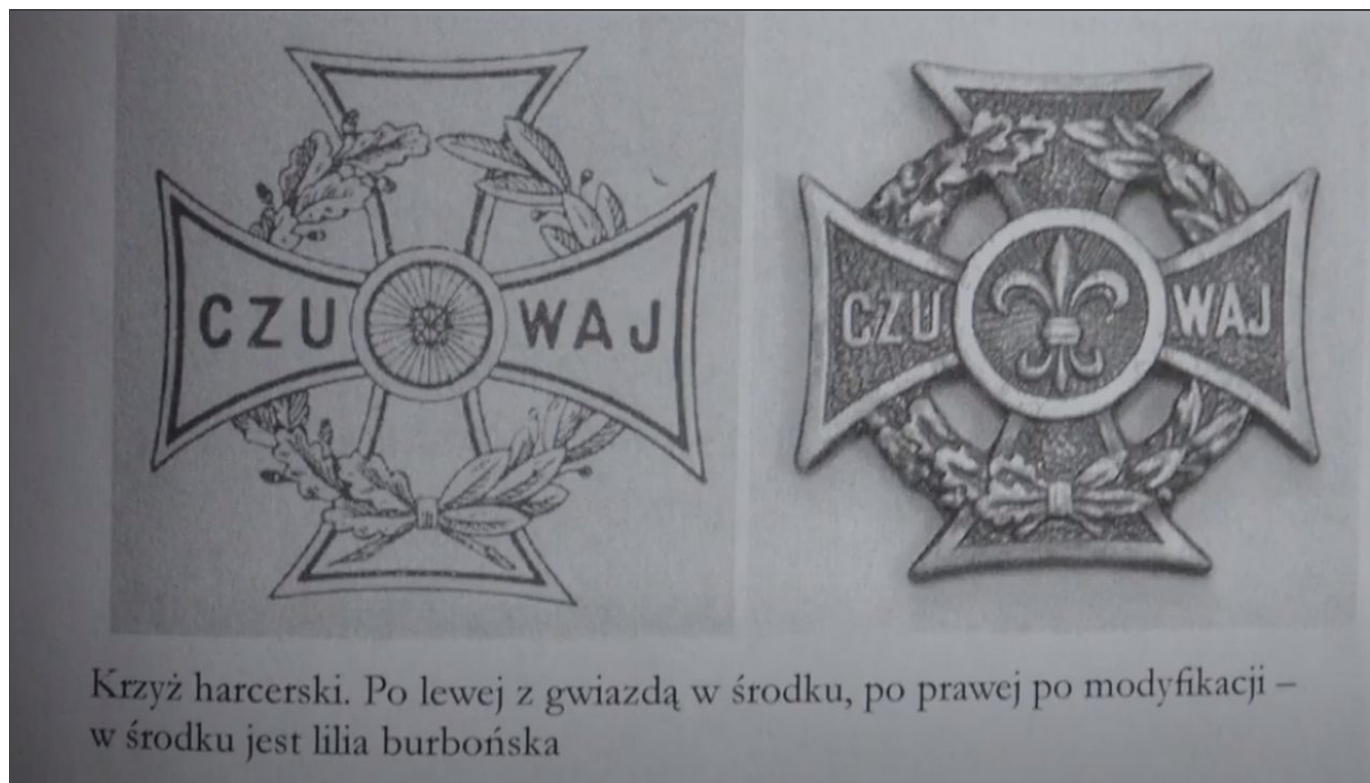
W między czasie dojrzywała w nim myśl o zostaniu księdzem. Był rok 1909. Chociaż początkowo nikt w to nie wierzył, Kazimierz podzielił się tą informacją ze swoją matką Pauliną Lutosławską. Była to osoba bardzo religijna i szczególnie nacisk w edukacji wczesnoszkolnej kładła właśnie na rozwój duchowy swojego synka. Czytała mu teksty Ignacego Loyoli i książki o „Naśladowaniu Chrystusa”. Tak naprawdę myśl o stanie kapłańskim towarzyszyła mu od wczesnej młodości. Sam powtarzał, że „urodził się do sutanny”. Paulina zaproponowała mu wówczas, aby poczekał cztery lata i sam utwierdził się w przekonaniu o słuszności swojej decyzji. W 1909 roku, po upływie ustalonego z matką czasu, Kazimierz wstąpił do seminarium we Fryburgu. Prywatna audiencja u papieża Piusa X, który powiedział mu: „prędko, prędko, przyjdź do nas”, przekonała młodego chłopaka, że kapłaństwo to jest najlepszy jego wybór. W 1912 roku w kościele drozdowskim odbyła się msza prymicyjna ks. Kazimierza Lutosławskiego. Zachwycona i wzruszona była przede wszystkim mama Paulina, która odebrała to jako łaskę bożą.

Po otrzymaniu święceń kapłańskich w wieku 32 lat, zaczął aktywnie krzewić w Polsce harcerstwo, stając się wielkim zwolennikiem tego ruchu. Zrobił doktorat z teologii i stał się kapelanem harcerzy. Młodzież go uwielbiała, m.in. za to, że był energiczny i wesoły.

W pierwszym numerze czasopisma „Skaut” Andrzej Małkowski, instruktor harcerstwa, ogłosił konkurs „na polską odznakę skautową”. Nadesłano 84 prace, a wśród nich projekt, ks. Kazimierza Lutosławskiego, który zajął 3 miejsce. Jednak żadna z dwóch pierwszych prac nie została wprowadzona do użytku, dlatego w 1912 roku Naczelna Komenda Skautowa wyznaczyła do dalszych prac projekt ks. Kazimierza Lutosławskiego, który symbolikę krzyża opisał w następujący sposób:

„Wianek z dębu i wawrzynu oznacza cele do zdobycia: siłę i umiejętność, sprawność i wiedzę. Oplata on główny symbol skautowy: krzyż z hasłem "Czuwaj". Kształt tego krzyża jest dawny: takiego użyto do naszego orderu waleczności: Virtuti Militari; uprzytamnia on w szczególności obowiązek dzielności. Ma on pośrodku kółko – symbol doskonałości, a w nim gwiazdę znaczy: per aspera, bo wskazuje ciężką, cierniami walki z własnymi słabościami uslaną drogę, a przy tym oznacza też gotowość do walki i do wszelkich poświęceń – aż do męczeństwa za wiarę, aż do śmierci za Ojczyznę: Bóg i Ojczyzna są treścią wewnętrzną tego znaku. Hasło "Czuwaj" na nim – to pobudka, ostrzeżenie: oznacza gotowość ducha do pracy nieustannej..”

Zostaje więc twórcą krzyża harcerskiego, wzorowanego na orderze Virtuti Militari. Współpracuje również nad projektem statutu ZHP oraz przy tworzeniu tekstów Prawa i Przyrzeczenia harcerskiego.

Ksiądz Kazimierz Lutosławski jest uważany za jednego z głównych ideologów skautingu polskiego, który miał kształtować zdrowego ducha narodu. Pisał różne podręczniki i artykuły dla harcerzy, które podpisywał pseudonimem „Jan Zawada” lub „Szary”. Zne są tytuły tj. „Czuj Duch”, „Jak prowadzić pracę skautów” oraz „Śpiewnik polskiego skauta”.

Poglądy Kazimierza Lutosławskiego charakteryzowały się silnym zabarwieniem katolicko-narodowym. W początkach działalności politycznej był członkiem Związku Młodzieży Polskiej „Zet”. W okresie studiów zagranicznych zapoznał się z poglądami endecji. Od 1903 był członkiem Ligi Narodowej i Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego. Wkrótce został współpracownikiem Romana Dmowskiego. Po roku 1918 ks. Kazimierz Lutosławski zaangażował się w odradzanie państwa polskiego. Został członkiem Zarządu Głównego Związku Ludowo-Narodowego (ZLN), współpracuje z „Gazetą Warszawską”, „Myślą Narodową”, „Harcerzem”. W 1920 roku rozpoczął w Łomży cykl wykładów „Bankructwo socjalizmu”, promujących poglądy endecji. W czasie wojny polsko-rosyjskiej był kapelanem wojskowym. W 1922 został odznaczony Krzyżem Walecznych. W latach 1919 zostaje wybrany do Sejmu Ustawodawczego z ramienia Narodowej Demokracji, a w roku 1922 do Sejmu I kadencji. Jego wystąpienia sejmowe były bardzo inteligentne. Miał przez to wielu przeciwników. Jako poseł był autorem wielu ustaw. Na uwagę zasługuje również fakt, że był głównym autorem preambuły do konstytucji marcowej w 1921 r., rotę przysięgi prezydenta, ślubowania poselskiego jak również projektu uchwały zakazującej agitacji bolszewickiej w Polsce. Publikował artykuły na tematy polityczne, harcerskie i medyczne.

Jego młode i bardzo aktywne życie przerwała nagła śmierć w 1924 roku. Zmarł w wieku 44 lat po zarażeniu szkarlatyną. Jego ciało spoczywa w krypcie kaplicy Lutosławskich, na cmentarzu w Drozdowie. To właśnie tu, w rocznicę jego urodzin, odbywają się co roku zloty harcerskie imienia druha Kazimierza Lutosławskiego „Szarego”.

Józefa Kisielnicka żyjąca w Korzenistem, biorąca udział w uroczystościach pogrzebowych tak wypowiadała się na jego temat: *„W każdym słowie jego była mądrość, a na dnie troska o dobro Wiary i Polski i polskiej młodzieży, którą tak kochał”*

W uznaniu dokonań odznaczono ks. Kazimierza Krzyżem Walecznych i Odznaką Wdzięczności oraz Pośmiertnie honorowym tytułem Harcerza Rzeczypospolitej.

Opracowała: Elżbieta Baczewska

Zdjęcia – Muzeum Przyrody, Dwór Lutosławskich w Drozdowie

Publikacje:

1. Szymański „Ks. Kazimierz Lutosławski. Biografia kapłana, wychowawcy i polityka”.
2. Rydzewski „Ks. Kazimierz Lutosławski”

Muzeum Przyrody w Drozdowie – 2005

Ks. Kazimierz Lutosławski, „Serwis Historyczny Ziemi Łomżyńskiej”

Hm. Leszek Krzyżanowski – skautmistrz, mentor, ksiądz

Wikipedia

Książki autorstwa ks. Kazimierza Lutosławskiego:

<https://www.impulsoficyna.com.pl/przywrocic-pamiec/1953-jak-prowadzic-prace-skautowa-wskazowki-dla-instruktorow-skautowych-program-pracy-skautowej.html>

<https://www.impulsoficyna.com.pl/przywrocic-pamiec/1937-czuj-duch-szesnascie-gawed-obozowych-o-idei-skautingu.html>

<https://www.impulsoficyna.com.pl/przywrocic-pamiec/1931-letniska-mlodziezy-szkolnej-podrecznik-dla-kierownikow-zeszyt-i-v.html>

<https://www.impulsoficyna.com.pl/przywrocic-pamiec/1862-czem-jest-skauting-polski.html>

Kontakt z redakcją Drukuj PDF

Dodana: 11 maj 2022 10:06

Zmodyfikowana: 8 czerwiec 2023 23:15